

tem bolj, ker rastlinam dopeljavamo tudi redilne tvarine v razstopljeni obliki.

Najboljši čas za namakanje je brez dvoma jesenski, ker jeseni je voda že dovolj topla in ima veliko redilnih snovij. Kakor hitro nastopi mraz, treba je vodo s travnikov odpeljati, da se posuše. Nikdar ne smemo mrzle snežnice rabiti. Ko bi spomladi imeli nastati mrazi, treba je pogostoma namakati travnike, da obvarujemo nežne rastlinice pred mrazom.

Čim zraste trava in čim bližji je čas košnje, toliko bolj poredkoma smemo vodo na travnik napeljavati. Če traja suša dolgo časa, smemo večkrat ponoči vodo napeljati na travnik, zadnje štiri tedne ali zadnjih šest tednov pa moramo namakanje opustiti. Po prvi košnji se zopet travnik namaka nekoliko časa in to pripomore, da je tudi druga košnja, to je otava, precej obilna.

Utrditi je treba obrežje onih travnikov, ki leže ob rekah ali kakem potoku, ki more travniku izpodkopavati zemljo. Na obrežji taci travnikov je pametno, nasaditi drevesa, vrbe, jagnete itd. in ako zahtevajo razmere, treba je napraviti tudi iz kamenja potrebno obrežje.

Trebiti moramo iz travnika plevel, mrčese, sploh vse kar more ovirati uspešno rast trave.

Tudi gnojiti moramo travnike. To je posebno potrebno tistim travnikom, katerim ne moremo pripomoči z namakanjem, to je, z napeljavo vode. Najpripravnejši gnoj za travnike je rudninski in sicer raztopljen na vodi, dober je za to tudi kompost. Tudi dobro podelan, star hlevski gnoj ugaja, vendar menimo, da ni prav praktično, če rabimo hlevski gnoj za travnike. Navadno primankuje že njivam hlevskega gnoja, zato je boljše, da pustimo hlevski gnoj njivam, saj imamo razen vode še drugih gnojilnih tvarin za travnike. Tudi gnojnica ni koristna, vendar jo je treba dovolj z vodo pomešano polivati na travnike le v vlažnem vremenu.

Če že rabimo hlevski gnoj, navozimo in raztrosimo ga pred zimo. Zimska vlaga, sneg in dež ga izpira, spomladi pa ne izprane ostanke, slamo itd. zopet pograbimo s travnika in spravimo na pr. na kompostni kup.

Za travnike najboljši gnoj jo brez dvoma pepel, posebno od bukovega lesa, ki ima v sebi veliko kalija, ki je travam neobhodno potreben, kakor nam kaže že navedena preiskava travnega pepela.

Za močvirne in mahovite travnike je dober gnoj tudi apno, katero razje mahovje in ob enem veže razne kisline. Ali med vsemi gnoji je najprimernejši kompost, to je mešnica raznih rudninskih in organskih delov. Takemu kompostu je dobro primešati nekaj redilne zemlje in če mu dostavimo še pepela, zmletih kostij in vse to polijemo z gnojniščem, smemo se nadejati, da po takem gnoju bo travnik zopet krepko oživil. Tudi malec je za rabo posebno na onih travnikih, ki imajo vsaj tretjino detelje.

Stroške, katere stane gnoj, bagato poplačujejo travniki in prepričani smo, da tisti, ki enkrat pognoji, tega nikoli več ne opusti.

Oskrbujmo travnike pridno. Zgodaj spomladi je treba pograbit vse pritiske in jih enakomerno raztegniti. Če nahajamo tu in tam kak revno zarasel ali gol prostor, moramo ga posejati.

Če se pokažejo plevelne, n. pr. mah, treba spomladi z brano prevleči take travnike. Za vničenje mahu je posebno dobra travniška brana.

Kakor rečeno, je tudi nujno potrebno, da se s travnikov odpr. vijo škodljive živali in mrčesi, na kar slovenski kmetovalec navadno vse premalo pazi.

V jeseni smemo po travnikih pasti, posebno če je travnik nekoliko oskrbovan. Nikdar ne smemo pasti v vlažnem, mokrem vremenu, ker živina napravlja takrat preveč skode na travniku s težkimi stopinjami. Posebno velja to za umetno vrejene travnike, na katere bi sploh svetovali naganjati le ovce, ne pa težkih goved. Želeli bi, da bi gospodarji opustili staro šego, pasti po travnikih spomladi do sv. Jurja, ker bi bilo gotovo bolje, da bi take travnike dobro oskrbovali in vsaj dvakrat kosili. Dobivali bi zato z njih precej dobrega sena, katero bi doma živini pokladali, mesto da jo gonijo na pašo, kjer se le dolgočasi in strada. Dobivali bi tudi v hlevu veliko več potrebnega gnoja.

Na travnikih pa lahko tudi zasadimo sadno ali gozdno drevje. S tem si izdatno povišamo dohodke travnika. To se sme goditi pa le v posebnih slučajih. Priznavati moramo sicer, da drevje zniža množino sena, toda v krajih, kjer pomanjkuje sadja ali tudi lesa za kurjavo, in je dotična zemlja sposobna za sadno drevje, je vendar pametno tako ravnanje, ker sadje, katero dobivamo, obilo povrne, kar nakosimo manj sena.

Dostikrat nadleguje v jeseni dež tako, da ni mogoče, spraviti otave. Takrat se navadno pokvari celi kupi. Ako je vreme tako deževno, da nam ni moč krme sušiti, napravimo iz nje kislo seno. Napravlja se jednako kakor kislo zelje. Izkoplje se na prostoru, do katerega ne more pritekati voda, kaci 70 do 100 cm globoka jama. V to se spravi pokošena trava ali detelja in se trdno pohodi. Koristno je, če se posamezne plasti osole, ter se tem bolje skisa trava, katero živina kaj rada je, že zaradi soli.

Nekateri kmetovalci spravljajo v take jame tudi zeleno, mladopokošeno koruzo, pesno, repno, zeljno natjo itd. Vse to se dobro pohodi, potem pa po vrhu s kamni obteži in vsa jama pokrije z zemljo in to visoko. Če razpoka zgornja nasuta zemlja, je treba nemudoma popraviti razpoke.

Naj bi zlasti mladi kmetovalci uvaževali naše priateljске nasvete.

Naznanilo in razglas.

Novo šolsko leto na podkovski šoli ljubljanski se prične dne 1. januarja 1898. leta.

S poukom v podkovstvu je združen tudi nauk o ogledovanji živine in mesa. Kdor želi vzprejet biti v podkovsko šolo, mora se izkazati:

1. s spričevalom, da se je pri kakem kovači izučil za kovaškega pomočnika;
2. z domovinskim listom;
3. s spričevalom svojega župnika ali župana, da je poštenega vedenja, in
4. da zna brati in pisati slovenski.

Ubožni učenci morejo tudi dobiti štipendije po 60, oziroma 50 forintov.

Prosilci za štipendije imajo predložiti:

1. ubožni list,
2. spričevalo o poštenem vedenji, in
3. potrdilo, da so delali že dve leti za kovaške pomočnike. Prošnje z le temi spričevali imajo poslati vsaj do 15. decembra glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, ali pa vodstvu podkovske šole.

Šola traja od konca junija 1899 leta. Kdor dobro prebije preskušnjo, more po postavi iz 1873. leta dobiti patent podkovskega mojstra, ker sedaj ne more nihče brez preskušnje postati kovaški mojster. Nauk v tej šoli je brezplačen, vsak učenec si ima za šolski čas skrbeti le za živež in stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovanje dobodo učenci za majhno plačo v šolski hiši.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmerom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih boleznij, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živinskih in mesovnih, zato naj bi skrbela županstva, da dobode vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in živinskega in mesovnega oglednika.

Ivan Murnik,

predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški,

začasni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile dne 28. in 29. decembra t. l., in sicer: 26. decembra skušnja iz podkovstva za kovače, kateri niso obiskavali podkovske šole, 28. junija pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, kateri hočejo delati to skušnjo, naj se oglase pri podpisnem vodstvu do 15. dne decembra t. l.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani
dne 2. novembra 1898.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški.

Poučni in zabavni del.

Žalostna — Fanika.

(Ant. L. Mozirski.)

Obljubi Fanika Tončeva bit'
Al' samka ostati, se ne možit.

„Vesela svatba bode“, pravi učitelj bližnje vasi B. svojemu sosedu Petru. „Tako je prav, — tako naj bode

vedno.“ — „Nevesta je vesela, dejal je odkritosrčen „da“ in ženinu gleda veselje iz njegovih bistrih očij.“ — „Kukčev Jože in krčmar Jaka se uže poznata mnogo let, pravi Jurij, „študiral je iz ljubezni do dekleta, ker bi njeni oče rad imel enega zdravnika za svaka in sedaj mu je stari izročil gospodarstvo, da preživi stara dni v miru in zadovoljstvu.“

„On zida hišico na konci vasi“ dostavi učitelj. „Da posvatbi bi se takoj tja preselil, kajti hišo, katero sedaj poseduje bi pustil svaku in hčeri, a nova ni še dokončana. Ženin ni hotel več čakati, kajti ura zamujena ne vrne se nobena“ je dejal isti, ki je znal več kot hruške peči. Fanika je pa pripomogla s tem, da je povabila starega Kukca, njegovo ženo Ano v svojo hišo stanovati, dokler ne bode nova končana.

„Kdo pa je ta Fanika?“ —

„Hči bratranca Kukčeve žene“ — „Prej je bila v M. v službi, nekaj časa je bila pak pri Ani, tamkaj se je učila kubati, in vsa ročna dela, katera mora pridna gospodinja znati.“

„To mora biti res originalno dekle, ima lastno hišo, pa vendar ima službo v ptuji hiši. Zakaj pa to?“

„Ona je bila preje jako ubožna“, odgovori Jurij „ni dolgo odkar ji je umrla teta, katera pa preje ni marala dosti zanj in jej zapustila lepo hišo in dosti denarja.“

Tja se bode ona sedaj preselila in za sedaj prejšnje gospodarje seboj vzela.“ —

„Tako je, — no — sedaj razumem! odgovori učitelj. „Jaz bi rad te razmere dobro poznal. V vasi mi je vse še precej ptuje — do danes še nisem z nobenim kramljaj razven s krčmarjem Jakom in g. župnikom“. A sedaj tudi vas že poznam, starega Kukca in njegovo ženo Ano, novega zdravnika in njegovo soprogo.

II.

Ostani tukaj! O, ne hodi,
Ne pusti me nikdar.
Ne čutiš-li, da nama vzhaja
Največe sreče žar? —

„Kdo je pa tamkaj isto blede dekle z belo pečo na glavi?“

„To je Fanika.“

„Tako“ „Zdi se mi, da ni kaj vesela po podedovini, kajti, slabo izgleda.“

„Tudi danes, ko je vse tako veselo je ona pobita. Ne govori skoro nobene besede, in ako se drugi smejejo njej se še ustni v smeh ne vbero, ona ostane vedno taka, kakor, da bi ne slišala in vidila. Škoda za krasno milo dekle!“

„Ali je morda bolna?“ pravi učitelj. „Na videz bi bilo verjetno. A ona vsa svoja dela natanko izvršuje, nobene pomankljivosti ni pri njej“ pravi Ana, Kukčeva žena.

Učitelj še jedenkrat pogleda blede, krasni Fanikin obraz, potem se obrne proti svatbenim gostom, kateri so